

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și
alte măsuri fiscale**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor, având în vedere:

- situațiile de eludare a prevederilor privind plata accizelor constatate de organele fiscale și necesitatea combaterii acestor fenomene, pentru asigurarea încasării veniturilor din accize la bugetul de stat,
- faptul că situația prezentată impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ potrivit, neadoptarea acestor măsuri, cu celeritate, putând avea consecințe negative, în sensul neasigurării încasărilor veniturilor din accize la bugetul de stat,
- decizia Guvernului României de majorare a nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată începând cu veniturile aferente lunii iulie 2024, la nivelul de 3.700 lei, corelată cu majorarea nivelului sumei netabile la 300 lei/lună,
- necesitatea susținerii obiectivului privind creșterea veniturilor nete ale persoanelor care realizează venituri din salarii la nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată,
- faptul că în lipsa reglementării cu aceeași dată a majorării sumei netabile din salariul minim brut pe țară, facilitatea fiscală își pierde din eficacitate.

2.2. Descrierea situației actuale

I. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Titlul VIII – Accize și alte taxe speciale

1. Prin Ordonanța de urgență nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, a fost completat art. 345 alin. (3) din Codul fiscal, în sensul în care, pe lângă produsele energetice prevăzute la art. 355 alin. (3) lit. a) – e) din Codul fiscal, și în cazul vinurilor spumoase, băuturilor fermentate, altele decât bere și vinuri, cu excepția celor pentru care este prevăzut un nivel de accize zero, produselor intermediare și alcoolului etilic, livrarea din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat să se efectueze numai în momentul în care furnizorul deține documentul de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată.

2. Potrivit art. 345 alin. (1) din Codul fiscal, termenul de plată a accizelor este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care accizele devin exigibile, cu excepția cazurilor pentru care se prevede în mod expres un alt termen de plată. În cazul achizițiilor intracomunitare de tutun prelucrat, nu este prevăzut un alt termen de plată a accizelor.

3. În prezent, potrivit art. 375 alin. (1) lit. f) din Codul fiscal, destinatarul înregistrat are obligația, în cazul în care nu se utilizează opțiunea de livrare directă conform art. 401 alin. (3), să depoziteze produsele recepționate doar în spațiile declarate și autorizate pentru recepția produselor accizabile, iar potrivit art. 452 alin. (1) lit. c¹) coroborat cu alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, nerespectarea acestei obligații constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 ani la 7 ani.

4. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (3) din Codul fiscal, operatorii economici care doresc să distribuie și să comercializeze angro băuturi alcoolice, tutun prelucrat și produse energetice - benzine, motorine, petrol lampant, gaz petrolier lichefiat și biocombustibili - sunt obligați să se înregistreze la autoritatea competentă potrivit prevederilor stabilite prin ordin al președintelui Autorității Vamale Române, iar potrivit alin. (5) de la același articol, antrepozitarii autorizați pentru locurile autorizate ca antrepozite fiscale și destinatarii înregistrați pentru locurile declarate pentru recepția produselor accizabile, sunt exceptați de la această obligație.

5. Potrivit art. 452 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal, constituie infracțiune livrarea produselor prevăzute la art. 350 alin. (1) lit. b), art. 351 alin. (1), cu excepția produselor care se încadrează la pozițiile 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 și 3.2.1 din anexa nr. 1, art. 352, art. 353 alin. (1) și a produselor energetice prevăzute la art. 355 alin. (3) lit. a) - e) din antrepozitele fiscale sau locurile de recepție, în cazul destinatarilor înregistrați, către cumpărători, persoane juridice, fără deținerea de către antrepozitarul autorizat sau destinatarul înregistrat a documentului de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată.

6. Potrivit art. 452 alin. (1) lit. c¹) din Codul fiscal, nerespectarea prevederilor art. 375 alin. (1) lit. f) din Codul fiscal constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 ani la 7 ani, conform alin. (2) lit. c) de la același articol.

II. Alte măsuri fiscale

În prezent, prin derogare de la prevederile Titlului IV și V din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, este reglementată neimpozitarea și neincluderea în baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii a unei sume de 200 lei/lună, beneficiarii acesteia fiind, în anumite condiții, salariații cu nivelul salariului de bază brut lunar, prevăzut în contractul individual de muncă/raportul de serviciu, la locul unde se află funcția de bază, egal cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit prin hotărâre a Guvernului, fără a include sporuri și alte adaosuri.

2. 3. Schimbări preconizate

I. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Titlul VIII – Accize și alte taxe speciale

1. Urmare a acțiunilor de control efectuate de organele fiscale la destinatarii autorizați, ce înregistrează obligații fiscale neachitate foarte mari, eșalonate sau restructurate, privind respectarea prevederilor art. 345 alin. (3) din Codul fiscal, au fost identificate deplasări de produse accizabile din locurile de recepție fără a avea loc o tranzacție, evitându-se astfel plata accizelor datorate bugetului de stat, organele fiscale neavând posibilitatea verificării stocurilor. Mai mult, plasarea acestora a fost motivată de lipsa spațiului de depozitare în spațiile declarate și autorizate pentru recepția de produse accizabile, însă, în fapt, în aceste spații de recepție nu s-a depozitat nicio cantitate din produsele accizabile. În vederea stopării acestei practici se impune modificarea Codului fiscal astfel încât destinatarul înregistrat care dorește mutarea produselor accizabile din locul de recepție să plătească anticipat accizele aferente. Totodată, pentru aplicarea unui tratament unitar se propune instituirea aceleiași reguli și pentru antrepozitarii autorizați.

2. Având în vedere introducerea noilor prevederi propuse de la art. 345 alin. (3¹) și (3³) din proiectul de act normativ, din care rezultă obligația de depozita produsele doar în spațiile autorizate până la plata accizelor, este necesară abrogarea obligației destinatarului înregistrat prevăzută la art. 375 alin. (1) lit. f) din Codul fiscal, respectiv, în cazul în care nu se utilizează opțiunea de livrare directă conform art. 401 alin. (3) din Codul fiscal, de a depozita produsele recepționate doar în spațiile declarate și autorizate pentru recepția produselor accizabile întrucât nu se mai justifică menținerea acestei prevederi și a sancțiunii aferente de la art. 452 alin. (1) lit. c¹) din Codul fiscal. Corelativ este necesară modificarea prevederilor art. 452 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal.

3. Se propune introducerea plății anticipate a accizelor în cazul achizițiilor intracomunitare de tutun prelucrat de către destinatarii înregistrați în vederea stopării practicilor incorecte ale unor operatori economici care evită plata accizelor datorate bugetului de stat, similar celor prezentate la pct. 1. Pentru corelarea cu prevederile nou introduse este necesară modificarea corespunzătoare și a prevederilor art. 345 alin. (4) și (5) din Codul fiscal.

4. În vederea aplicării unui tratament unitar, se propune completarea art. 435 alin. (5) din Codul fiscal, în sensul exceptării de la obligația înregistrării la autoritatea competentă și a destinatarilor certificați pentru locurile declarate pentru recepția produselor accizabile.

5. Prin proiectul de act normativ se propune modificarea art. 452 alin. (1) lit. c) din Codul fiscal, în sensul introducerii în sfera infracțiunilor și nerespectarea prevederilor propuse la art. 345 alin. (3¹) – (3³) având în vedere necesitatea aplicării aceluiași tratament privind plata anticipată a accizelor.

II. Alte măsuri fiscale

Se propune majorarea sumei de 200 lei/lună reprezentând venituri din salarii și asimilate salariilor pentru care nu se datorează impozit pe venit și care nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii la nivelul de 300 lei/lună. Măsura se aplică veniturilor din salarii și asimilate salariilor aferente lunilor iulie - decembrie 2024 inclusiv, cu menținerea condițiilor reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare.

2.4. Alte informații:

În domeniul accizelor, neadoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ potrivit ar putea avea consecințe negative, în sensul neasigurării încasărilor veniturilor din accize la bugetul de stat. De asemenea, neadoptarea acestor măsuri, cu celeritate, ar conduce la imposibilitatea stopării practicii de eludare a prevederilor privind plata accizelor, constată de organele fiscale și, totodată, la imposibilitatea combaterii acestor fenomene pentru asigurarea încasării veniturilor din accize la bugetul de stat

Neadoptarea în regim de urgență a măsurii privind majorarea sumei netaxabile din salariul minim brut pe țară stabilit prin hotărâre a Guvernului, ar putea avea consecințe negative, în sensul că ar genera: diminuarea eficienței facilității fiscale existente în prezent, precum și a măsurii privind majorarea nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

- 3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ
- 3.2. Impactul social
Măsura propusă va conduce la majorarea veniturilor nete realizate de persoanele fizice care obțin în prezent venituri din salarii la nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.
- 3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului - Nu este cazul.
- 3.4. Impactul macroeconomic
- 3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici - Nu este cazul.
- 3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat - Nu este cazul.
- 3.5. Impactul asupra mediului de afaceri
Majorarea nivelului sumei netabile conduce la diminuarea bazei de calcul al contribuției asiguratorie pentru muncă suportată de angajatori.
- 3.6. Impactul asupra mediului înconjurător - Nu este cazul.
- 3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării - Nu este cazul.
- 3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile - Nu este cazul.
- 3.9. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mil. lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: - fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată.						

4.8. Alte informații: Majorarea valorii neimpozabile de la 200 lei la 300 lei, concomitent cu creșterea salariului minim brut pe țară garantat în plată stabilit prin hotărâre a Guvernului la 3.700 lei de la 1 iulie 2024 generează un impact asupra veniturilor bugetare de minus 261 milioane lei, pentru 5 luni de aplicare a măsurii, impact negativ care poate fi compensat parțial de instituirea măsurilor ce vizează stoparea practicii de eludare a prevederilor privind plata accizelor.

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
- 5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice - Nu este cazul.
- 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) - Nu este cazul.
 - 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE - Nu este cazul.
 - 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE - Nu este cazul.
- 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene - Nu este cazul.
- 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate - Nu este cazul.
- 5.6. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

- 6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative - Nu este cazul.
- 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate - Nu este cazul.
- 6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale - Nu este cazul.
- 6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative: Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Fiscal prin avizul nr.
- 6.5. Informații privind avizarea de către:
 - a) Consiliul Legislativ
Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.
 - b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Nu este cazul.
 - c) Consiliul Economic și Social
Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.
 - d) Consiliul Concurenței - Nu este cazul.
 - e) Curtea de Conturi - Nu este cazul.
- 6.6. Alte informații: Proiectul de act normativ a fost avizat de Departamentul pentru Relația cu Parlamentul cu avizul de oportunitate transmis cu adresa nr.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ
Prezentul act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare.

Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în data de și s-a dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate, în data de

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice - Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ - Nu este cazul.
8.2. Alte informații - Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și alte măsuri fiscale, pe care îl supunem spre aprobare.

Ministrul finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZĂM FAVORABIL:

Ministrul sănătății

Ministrul muncii și solidarității sociale

Alexandru RAFILA

Simona BUCURA-OPRESCU

Ministrul justiției

Alina-Ștefania GORGHIU